

0 0,5 1km

1. Les centrals elèctriques com la de Flix i les torres de transport d'electricitat formen part del paisatge de les Terres de l'Ebre des del començament del segle passat, quan les aigües de l'Ebre s'aprofitaren per a la producció hidroelèctrica.

2. La situació estratègica de Flix, a la riba dreta del riu, en el punt més estret del meandre, ha marcat la seva evolució. Lloc defensiu i port fluvial en el passat, ara és un centre industrial i de serveis.

3. Els embassaments del tram baix del riu Ebre han canviat la fesomia del paisatge fluvial i han permès l'aprofitament de les aigües per a la producció d'energia, per a la indústria i per al conreu de regadiu.

4. L'Ebre neix a la serralada Cantàbrica i és el riu més cabalós de la Península. Les seves aigües tenen un gran aprofitament per a regadiu i producció d'energia. Travessa la Ribera d'Ebre encaixonat entre muntanyes i, a la desembocadura, forma un gran delta.

5. L'escassetat de pluges i la forma del relleu configuren una vegetació natural de garrigues. El **conreu d'oliveres**, en vies de recuperació, contrasta amb **les hortes**, aquí poc extenses, que voregen el riu.

6. En el seu tram final, el riu Ebre forma grans **meandres** com el del turó del castell nou de Flix. En els marges del riu i en els illots fluvials creix un bosc de ribera ben conservat que ara és protegit.

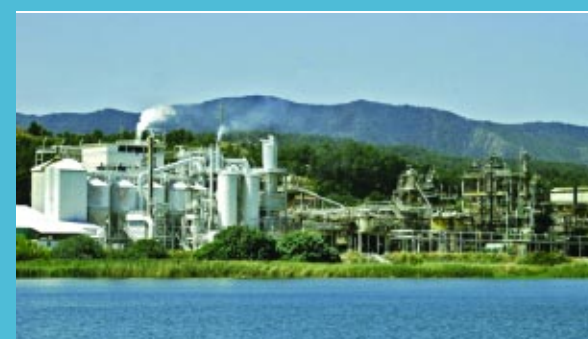
HORA 10:06:05

La Ribera d'Ebre té dues característiques importants: és una comarca formada al llarg del curs baix del riu Ebre i on la producció d'energia té una gran importància.

Allunyada de les grans vies de comunicació i dedicada a l'agricultura, la comarca va patir un procés de despoblament durant gran part del segle xx. La construcció de les centrals nuclears, l'augment del regadiu i la millora de les comunicacions han representat una revifalla econòmica i poblacional.

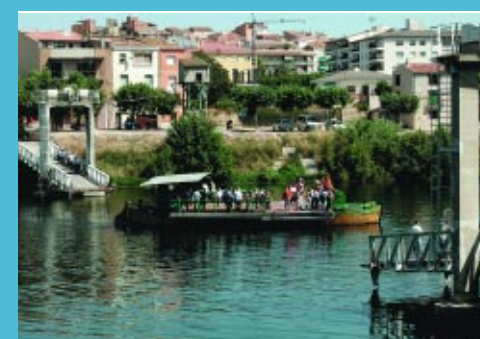
La població és lleugerament superior als 20.000 habitants. Tot i que l'economia està diversificada, el pes de la indústria és molt important ja que proporciona més d'un 80% de la renda comarcal. És una indústria bàsica, de producció d'energia (hidroelèctrica de Riba-roja i nuclear d'Ascó) o electroquímica a Flix i una petita part manufacturera (pell i confecció). Algunes d'aquestes indústries comporten riscos ambientals.

Gràcies a l'extensió del regadiu, l'agricultura s'ha especialitzat en la producció de fruites dolces (préssecs, cireres i peres). Els conreus tradicionals de la vinya, l'olivera i l'ametller s'estant modernitzant.

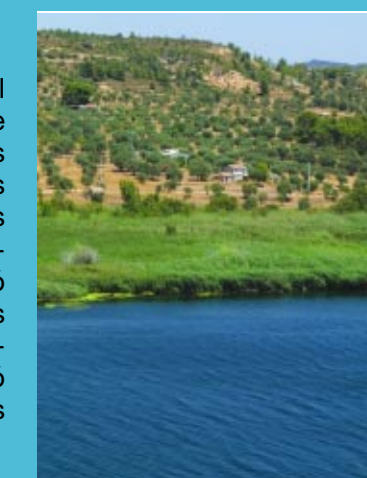
L'energia hidràulica, factor d'industrialització

Algunes indústries que necessitaven molta aigua en els processos de fabricació o en els circuits de refrigeració es van instal·lar a prop dels rius, com és el cas d'aquesta indústria química, instal·lada a Flix el 1898, dedicada a la producció de química de base: clor, sosa i els seus derivats.

El riu, via de transport

El riu va ser el principal mitjà de transport de persones i mercaderies durant segles. Els llaguts transportaven productes agrícoles i forestals, carbó de les mines de Faió i Mequinensa i productes químics de Flix fins a Tortosa. Avui la navegació per l'Ebre té finalitats turístiques i esportives.

Conservar el paisatge

L'escassa ocupació humana ha permès conservar gairebé intacte el canyissar a la Reserva Natural de Sebes i meandre de Flix. La recuperació del conreu de l'olivera i la producció d'un oli de qualitat pot ajudar a conservar el paisatge tradicional de secà i a evitar l'excessiva urbanització de la zona.

El pas a l'energia nuclear

La crisi del petroli a la dècada dels setanta del segle passat va potenciar l'energia nuclear malgrat la forta oposició d'alguns sectors socials. Les centrals nuclears d'Ascó I i II, que aprofiten les aigües del riu per a la refrigeració, generen més de la meitat de l'energia produïda a Catalunya.

Làmines didàctiques de paisatge

- 1** Barcelona, 22@
La renovació del paisatge urbà
- 2** El Pla de Bages
La proximitat de la metròpoli
- 3** El Baix Llobregat
L'horta en zona urbana
- 4** La Costa Brava
El paisatge com a recurs turístic
- 5** La Garrotxa
Una ciutat dins un parc natural
- 6** El Priorat
La renovació d'un antic paisatge agrari
- 7** El Tarragonès
Un paisatge industrial
- 8** El Vallès
Ciutat compacta, ciutat difusa
- 9** La Ribera d'Ebre
El paisatge fluvial i la producció d'energia
- 10** El Segrià
Paisatge de regadiu en planes de secà
- 11** La Cerdanya
El paisatge de la frontera
- 12** La Vall d'Aran / Era Val d'Aran
El paisatge com a escenari turístic

Ciutat, territori, paisatge
Làmina 9

La Ribera
d'Ebre

El paisatge fluvial i la
producció d'energia

